

NOTAT

Unntatt innsyn
Offl §14

Løpenr.: 37804/13
Saknr.: 13/11159-2
Ark.nr.: C61&00SAKSARKIV
Saksbeh. Birgit Larsen
Dato: 01.11.2013

Til: Fylkesråd for kultur og helse
Fra: Ellen Østgård

HØRING - FORSKRIFT OM KVALIFIKASJONSKRAV FOR PERSONALE I FOLKEBIBLIOTEK. HØRINGSRIST: 8. NOVEMBER 2013

Kulturdepartementet sendte våren 2012 forslag til endring i lov om folkebibliotek på høring. Fylkestinget i Troms avga høringsuttalelse i sak 56/12. Stortinget vedtok endringene i Lov om folkebibliotek 17.juni 2013. Kulturdepartementet har nå sendt forslag til forskrift om kvalifikasjonskrav for personale i folkebibliotek ut på høring med høringsfrist 8.november 2013.

§ 2 i forslag til forskrift lyder.

«Biblioteksjefen er den faglige og administrative leder for kommunens samlede folkebibliotekvirksomhet. Ved utlysning av ledig stilling som biblioteksjef i kommunen skal det stilles krav om fagutdanning.

Med fagutdannet biblioteksjef i kommunen og bibliotekfaglig kompetanse i fylkeskommunen forstås kandidat med bachelor- eller høyere grad, der minst 120 studiepoeng bibliotekspesifikke fag inngår, eller kandidat med bachelor- eller høyere grad med minst 60 studiepoeng bibliotekspesifikk påbygning, eller tilsvarende utdanning.

Der en kandidats praktiske erfaring i bibliotek overstiger tre år, kan dette komme i stedet for den bibliotekspesifikke påbygningen.»

Departementet peker i høringsforslaget på at det ikke lenger er mulig å knytte godkjenning av kompetanse til spesifikke utdanningstilbud, fordi det er flere fag som er bibliotekrelevante og mange fag kan kombineres med bibliotekrelevante fag i en bachelorgrad. Fylkesråden støtter at forskrifta tar høyde for slik differensiering i definisjonen av fagutdanning.

Forslaget om at realkompetanse kan erstatte formell utdanning er nytt. Fylkesråden tar avstand fra en generell regel om at realkompetanse skal kunne erstatte formell faglig bakgrunn. Problemstillinga vil mest sannsynlig gjøre seg gjeldende i små enheter uten faglige nettverk. Det er ingen grunn til å anta at tre års praksis som biblioteksjef i en liten kommune, uten et faglig nettverk og uten løpende veiledning og oppfølging, medfører den ønskelige kompetansehevinga.

Rekruttering av ønsket fagkunnskap forutsetter gjerne at biblioteksjefstillinga tilbys som hel stilling. I små enheter kan dette løses ved at biblioteksjefstillinga tillegges andre relevante oppgaver, avhengig av tilgjengelig kompetanse, organisering og behov. Fulle stillinger kan også oppnås ved samarbeid over kommunegrensar, slik også lovforarbeidet viser til. Fylkeskommunen som bibliotekfaglig rådgiver vil ha oversikt over det kommunale bibliotekfeltet i hele fylket, og forskrifta bør inneholde en bestemmelse om at kommunen skal søke råd hos fylkeskommunen i forbindelse med utlysing og tilsetting av biblioteksjef.

Tidligere var stillinga som fylkesbiblioteksjef hjemlet særskilt. Ny lov medfører at lovhjemlinga av stilling er falt bort, men loven opprettholder likevel kravet om at fylkeskommunen skal ha bibliotekfaglig kompetanse på ledernivå til å gjennomføre fylkeskommunale bibliotekoppgaver. Denne endringa fikk støtte av fylkestinget.

Høringsutkastet foreslår de samme kvalifikasjonskrav til fagkompetanse på fylkeskommunalt nivå som på kommunenivå. Ut fra at fylkeskommunens oppdrag omfatter veiledning og rådgivning overfor kommunene uttalte fylkestinget i sin høring at det i forskrift til loven på fylkeskommunalt nivå må stilles krav om formell kompetanse ut over kravet til kommunale biblioteksjefer. Dette kan være krav om utdanning på masternivå eller eventuelt relevant tilleggsutdanning. Fylkesråden slutter seg til denne vurderinga.

Dispensasjonadgang.

Fylkestingets bifalt i sin behandling det opprinnelige lovforslaget som innebar å opprettholde kompetansekravet, men fjerne dispensasjonsmuligheta. Den reviderte loven åpner for dispensasjon i *særskilte tilfeller*. Fylkesråden mener at dispensasjon bare må innvilges etter at biblioteksjefstillinga har vært lyst ut som fulltidsstilling, eller del av fulltidsstilling. Uansett må dispensasjon forutsette utdanning på minimum bachelornivå.

Også i forbindelse med dispensasjonsspørsmål bør fylkeskommunen som fagorgan ha en rolle. Ansvar for å vurdere søknader om dispensasjon i kommunene kan med fordel legges til fylkeskommunen. Hvis dette ikke er mulig bør forskrifta ha en bestemmelse om at Nasjonalbiblioteket vurderer dispensasjonssøknader i samråd med fylkeskommunen.

Med vennlig hilsen

Ellen Østgård
fylkeskultursjef